

Co jsem tehdy věděla o Pákistánu a lidech, kteří v něm žijí? Upřímně, moc toho nebylo. Četla jsem ale, že je to nebezpečná země. Žijí v ní teroristé a týrané nešťastné ženy. V jednom dokumentu jsem je viděla. Ploužily se ulicemi zahalené od hlavy až k patě do černých plachet. Prý pod nimi skrývají modřiny a jizvy. Nesmějí chodit do práce, nesmějí řídit auto. Nesmějí vlastně vůbec nic. Jen sedět doma, starat se o děti a vyhlížet manžela, až se vrátí z práce. Dívky se prý vdávají už jako malé holčičky, a když s nimi manžel není spokojený, klidně jim uřízne nos nebo ucho. Opravdu. Sama jsem obrázek jedné z nich viděla. Jmenovala se, myslím, Aisha. Měla černé velké oči a husté vlasy lemující krásný obličej. A uprostřed toho krásného obličejce, tam, kde má být nos, byla jen díra. Ošklivý kráter, který jí měl navždy připomínat, že zklamala manžela a jeho rodinu. Portrét zmrzačené hrdé Aishy dokonce vyhrál prestižní fotografickou soutěž. Plakáty s její fotkou zaplavily velká evropská města a šokovaly svým svědectvím. Jedna

americká nadace Aishu později odvezla do New Yorku a zaplatila plastickou operaci. Manželka Arnolda Schwarzeneggera ji pak uvítala na tiskové konferenci a Aisha byla překrásná. Inteligentní smutné oči, které toho tolik zažily... A pod nimi krásný nový nosík. Některé pákistánské manželky mají prý štěstí a nos i uši jim zůstanou. Žijí ale ve strachu, že si manžel jednoho dne přivede novou ženu (případně ženy) a tu původní zapudí. Taky jsem kdysi četla moc hezkou knihu. Napsala ji Evropanka, která se do jedné takové země provdala. A když se později chtěla rozvést, manžel unesl jejich dceru. Hrdinka knihy vynaložila nadlidské úsilí, aby se i s dcerou mohla vrátit zpátky domů. Kniha, ve které vyprávěla svůj příběh, se stala obrovským hitem a nekompromisním varováním pro další adeptky na orientální nevěsty. Svět muslimů je prostě peklo na zemi. Taky jsem to tak vnímala, ukrytá v bezpečí evropské svobody a emancipace.

Jenže pak jsem potkala Shahida. A to přímo uprostřed té emancipace a svobody. Konkrétně na Národní třídě v pizzerii. Tehdy měli zrovna na denním menu plněné lilky s kuskusem. Opravdu příhodná kulisa k našemu tématu! Vysvětlovala jsem mu zrovna, že si chci otevřít internetový obchod. Láka-lo mě orientální koření. Voňavé, ostré, jedinečné, nezaměnitelné... A Shahid se do mého plánu ohromně hodil. Je Pákistánec. Má velkoobchod a kamenný krámeček na Žižkově. Krámeček se jmenuje *Shalamar*. Jako ty orientální královské Shalamarovy zahrady. Shahid dováží rýži basmati, koření a další specialitky z Pákistánu a Indie. Úplně všechno, co vás napadne – pálivé chilli papričky, královnu koření kardamom, obrovské kusy skořicovníku, cibulové semínko a pravé indické směsi koření, které jinde nekoupíte. Taky mouky a luštěniny – žlutou, bílou i černou čočku, druhy fazolí, pro které ani neexistují česká jména. Placky čapátí, indické sladké kuličky rasgulla vyrobené z cottage syra, cukrový soan papdi, který vypadá jako skelná vata a chutná naprosto božsky, a spoustu dalších exotických dobrot.

Seděl naproti mně, poslouchal mé podnikatelské plány a tvářil se, mírně řečeno, rezervovaně. Prý kde jsem zvyklá kupovat rýži basmati?

„Basma... co?!“ smála jsem se na celé kolo s plnou pusou lilku. „Kdepak! *Tohle* já vůbec nekupuju. Nejraději mám rýži od Vitany. Tu ve varných sáčcích. Znáš to? Fakt ne?!“ Pobavil mě. Já jeho vyděsila. „Tak to prostě musíš vyzkoušet! Je to totiž úžasně rychlé a ta rýže je *vážně dobrá*.“

Tohle ho evidentně zaujalo. Chvilí na mě strnule zíral, potom se zhluboka napil coly a prohodil něco ve svém jazyce. Dal si záležet, aby jeho hlas zněl velmi zdvořile, když se zeptal: „Myslíš, že je dobrý nápad otevřít si prodejnu se zbožím, které *vůbec neznáš*?“ Na posledních dvou slovech byl velmi naléhavý, řekla bych zoufalý důraz. Shahid je ještě ze staré školy, pomyslela jsem si. Příliš konzervativní. Jejich obchodníci většinou dědí rodinné podnikání a málokdy se pustí do něčeho mimo svůj obor.

„Ale já se přece všechno naučím. To nebude problém!“ mávala jsem kolem sebe vidličkou v zamítavém gestu.

„Aha, tak to jsem nevěděl. A kde se to chceš naučit?“

„No přece od tebe, ne?“

Na to už neřekl vůbec nic. Tvářil se trochu smutně, trochu otráveně a vrtal se vidličkou ve svém lilku. Asi mu moc nechutnal. Nenechala jsem se jeho okázalou frustrací vyvést z míry. Jsem nezdolný optimista. Nic na světě mě nedokáže přesvědčit, že seabemín realistický plán, který jsem si právě vzala do hlavy, nemá šanci na úspěch. Nesnáším jakékoli průtahy, konzultace a velká bádání. Dvakrát řež a pak změň, kde byla chyba... To je moje heslo! Pro ty, kdo to ještě nepochopili – já jsem typický Beran.

Můj oběd ležel nedojedený na talíři. Nahnutá přes stůl, se sklenkou v ruce, jsem Shahidovi barvitě líčila velkolepé plány. Myslím, že moje podnikatelská kuráž na něj tehdy moc velký dojem neudělala. Sice pozorně poslouchal a občas i něco poznamenal, ale bylo jasné, že moje nadšení nesdílí.

Uplynul celý jeden rok, než mi řekl, že jsem ho opravdu překvapila. Tehdy prý vůbec nevěřil, že svůj internetový obchod někdy otevřu. Nevěřil ani, že by mohl být úspěšný. A už vůbec ho nenapadlo, že totálně propadnu kouzlu indické kuchyně a naučím se vařit výborné kari.

Jenže Shahid překvapil i mě! A možná víc než já jeho. Celý můj život se za ten rok totiž obrátil naruby.

قشع

Oli byla v kanceláři dřív než já. Ostatně jako každé ráno. Stála u okna a s vědeckým zaujetím zkoumala uschlé listy trnové koruny. Opatrně kytkou otáčela a otrhávala žlutohnědé lístky.

Říkám o ní, že je moje „dva v jednom“, kolegyně a kamarádka zároveň. Bydlí v Praze, zatímco já se do práce trmácím každý den hodinu vlakem. To je důvod pozdních příchodů do kanceláře a také prakticky nulového společenského života. Když už mě nějaký zajímavý chlapík pozve na skleničku, trapně se vymlouvám, že v pět *fakt musím* nutně odejít. Možná je to ve skutečnosti jen mé alibi a způsob, jak donekonečna protahovat kóma, ve kterém se už nekonečné dva roky nachází můj vztah. Tento můj „pacient v kómatu“ dávno nereaguje na podněty. Jak pozitivní, tak negativní. Opravdu, vyzkoušela jsem oboje, věřte mi. Při životě ho drží už jen přístroje a jakékoli naděje na zlepšení stavu se postupně vytratily. Už už by se chtělo odpojit hadičky a nechat nebožtíka spočinout v pokoji. Jenže kde na to vzít odvahu? A co když se stane zázrak a pacient po dalších pěti letech náhle otevře oči a zeptá se: „Kdeže jsme to skončili?“ Co když budu dodatečně litovat a ptát se, zda přece jen nebyla šance? Koneckonců nikomu tu přece nepřekáží, když tak tiše leží, dýchá a čeká, zda ještě nepřijde jeho chvilka.

Jedním z pomyslných přístrojů, které ho držely při životě, byl i společný byt za Prahou. Útulné hnízdo v romantické ži-

dovské synagoze přestavěné na přepychové byty. Když jsme si ho tehdy kupovali, věřila jsem, že v něm vychováme děti a strávíme zbytek života. K tomu nedošlo a nic nenasvědčovalo, že někdy dojde. Nicméně ten byt, jeho existence a fakt společného závazku byl pořád dost silným pojátkem, které mezi námi navzdory všemu přetrvalo. Byt byl skutečně obrovský. Když se náš vztah změnil ve studené soužití dvou dospělých lidí, dokázali jsme ho uspořádat tak, aby oběma poskytoval soukromí a relativní klid. Já jsem v něm bydlela nepřetržitě, Viktor v pravidelných intervalech odcházel a zase se vracel. Já vím, zní to šíleně. A šílené to skutečně bylo.

„Chceš zalejt kafe?“ ptá se Oli a plní varnou konvici studenou vodou.

„Jasně, dej tam vodu i pro mě. Koupila jsem koblihy, dáš si se mnou?“

Neprátelsky se na mě zadívá. „Víš přece, že držím dietu! Sněž si je sama!“

„Já zapomněla, promiň,“ odpovím spíš pro sebe a zapnu notebook na svém stole. Čokoládové koblihy obřadně vyskládám na malý talířek a rychle projdu ranní maily. Jeden mě obzvláště zaujme. „Teda ty Dánové už mi vážně lezou na nervy!“

„Koukáš na mail od Annalisy, vid?“ Oli už stojí ve dveřích s podnosem s kávou a zeleným čajem v ruce. „Taky mě hned po ránu vytočila. Možná bysme jí k nám měli pozvat, aby viděla, že tu už nelezeme po stromech.“

Od doby, co bývalý majitel agentury prodal naši pobočku dánskému investorovi, panuje mezi pražskou kanceláří a centrálou v Kodani jiskřivé napětí. Taková naše soukromá studená válka mezi střední Evropou a Skandinávií. „Jo, to je dobrý nápad. Pozveme Annalisu do Prahy, ať konečně vidí, jak má vypadat civilizovaná země.“ Vezmu si hrnek s černou kávou. Bez mléka a bez cukru, tak ji mám nejraději. Oli se pohodlně usadí na židli proti mně. Popadne jednu čokoládovou koblihu a s vervou se do ní zakousne. Obě to přejdeme mlčením. Známe se už dlouho. A známe se dobře.

„Jak to včera dopadlo? Mluvila jsi s ním?“ změnil náhle téma hovoru.

„Jo, mluvila. Myslím ale, že mu trochu vadí, že vůbec neznám *tu jejich* kuchyni. Jako by to bylo důležité...?!“ odpovím a teatrálně rozhazuji rukama. Oli mlčí. Zarytě pozoruje lístky zeleného čaje, jak levitují ve skleněné nádobce. Aha, napadne mě, ona má stejný názor jako Shahid! Rychle proto dodávám: „Dohodli jsme se, že příští týden zajdeme do nějaké indické restaurace na večeři. Ukáže mi i kuchyni, koření... Jak se pečou naan a tak, víš?“ vysvětluji překotně a drobnosti z koblíhy mizí ve škvírkách klávesnice. „Chci se trochu dostat do obrazu.“

„Ježiš, fakt?! To je skvělý a do který půjdete?“ Její upřímný zájem mě trochu překvapuje.

„No, já nevím. Mám sice nějakou vybrat, ale já žádnou neznám.“

Na chvíli se v jejím obličejí mihne výraz, který jsem zahlédla předešlý den nad plněným lilkem. Ale rychle se vzpamatuje. „Tak já ti nějaké najdu na internetu a můžeš si vybrat.“

„Já se v tom ale vážně nevyznám. Víš co, nějakou vyber a na večeři pojd' klidně s námi. Shahid ocení, když s sebou vezmu nějakého znalce kari.“ Natočím obrazovku notebooku jejím směrem a do vyhledávače vyfukám heslo „indická restaurace Praha“. Stránka se okamžitě zaplní seznamem exotických jmen: „*Tikka, Himalaya, Tandoor, Masala, Taj Mahal, Chanchala...*“ Čtu všechna ta roztodivná slůvka a neumím si představit, co znamenají. Zní tak tajemně a vzdáleně. Listuji seznamem a nahlas předčítám upoutávky: „Nekuřácká restaurace... halal jídlo, tradiční indická kuchyně... přímo z pece tandoor...“ Procházíme menu snad každé z těch restaurací a prohlížíme obrázky v galeriích. Kovové misky plné kari omáček, dokrupava opečené placky, malé mističky s čatní, trojice snědých kuchařů ve sněhobílých čepicích, servírka v růžovém sáří... Pomalu se mi začíná otevírat nový svět a láká mě přes svůj práh. Svět vonící dálkou, kořením a sluncem. Svět, který je trpký, pálivý a sladký stejně jako jeho chuť. Pomalouč-

ku a zatím jakoby nenápadně kolem mě začne ovíjet své hedvábné pavučinky.

Po dlouhém rozjímání nad internetovými stránkami se nakonec rozhodneme pro restauraci s podivným anglo-indickým názvem *Golden Tikka*. Kromě zajímavého menu a útulného interiéru je tu ještě jeden čistě pragmatický důvod. Restaurace je vzdálena jen tři stanice tramvají od naší kanceláře. Nakonec si ale na návštěvu Golden Tikky budeme muset počkat celý měsíc.

قشع

Služební cesty do Kodaně jsem z hloubi duše nenáviděla. Pamatuji si ještě to vzrušení a nedočkavost, když jsem před rokem letěla poprvé. Bylo léto. Skoro jsem si v těch letních šatech a pohodlných žabkách připadala, jako bych jela na dovolenou. Z letadla jsem vystoupila do obrovské letištní haly. Uvnitř vypadala jako mraveniště, cestující kmitali a pobíhali na všechny strany. Vláčeli za sebou miniaturní kufríky na kolečkách, ověšení notebooky, v rukou nezbytné mobily a kelímky s kávou. Káva! Na to si pamatuji zřetelně a nikdy nezapomenu. Silná poctivá vůně kávy byla jednou z prvních, které mě na kodaňském letišti uvítaly. A o kus dál kráček s čokoládovými pralinkami. Úžasné sametová čokoláda s nejjemnějším marcipánem. A na samém konci hlavního koridoru obchod se sýry. Jejich řízná chuť byla těžká a zároveň smetanově jemná. Už navždy jsem si je zamilovala.

Po cestě do hotelu jsem se nemohla vynadívát na typické skandinávské domy. Vysoké a hrdé, trochu chladné a odtažitě, z červených cihel a s bílými okenními rámy. Ulice lemovaly obrovské květináče a závěsné truhlíky se spoustou květin. A ta nekonečná šňůra kol! Vpravo i vlevo plynule tekoucí proudy cyklistů. Kola úhledně seřazená v kovových stojanech. Kola

jen tak poházená na ulici před vchodem do restaurace. Kola všude, kam jste se jen podívali. Jako by se každý Dán na jednom miniaturním bicyklu už narodil. Dánsko, tak jak jsem ho poznala to léto, bylo plné slunce a prázdninové atmosféry. Nemohla jsem se dočkat, až vystoupím z taxíku a zhluboka se nadechnu průzračně čisté svěží Kodaně.

V hotelu už na mě čekal Joseph. „Hello Wali,“ uvítala mě americká angličtina. Josephovi předci pocházeli z Maďarska, ale Joe, tak jsme mu všichni říkali, byl rodilý Američan. Pozdravili jsme se polibkem na obě tváře. „Jak se máš? Skvěle? Rád tě vidím.“ Stále stejné fráze. Kupodivu z jeho úst nikdy nezněly prázdně. „Ubytuj se a zajdeme někam na kafe. Chci s tebou mluvit ještě před tou schůzkou.“

„Jasně, taky jsem s tebou chtěla mluvit.“

Slečna na recepci, v podivném černobílém kroji, si z mého pasu opsala jméno a číslo. Předala mi klíč. Hotýlek byl maličký. Stísněný dojem ještě umocňoval všudypřítomný koberec. Koberec na podlaze, koberec na zdi. Do pokoje mě vyprovázely uzounké chodbičky obalené kusy hrubého textilu. Dýchl na mě nevkus a zatuchlina. Nezdržela jsem se dlouho.

Za půl hodinky jsme už seděli na sluncem zalitým pobřeží v rušné kavárně. Pozorovala jsem dopolední cvrkot kolem nás. Joseph se mi nad orosenou sklenkou mojita snažil vysvětlit, proč firmu prodal dánskému investorovi. Agentura byla mladá. V Praze jsme ji společně zakládali před necelými šesti lety. Takový můj malý předškoláček, který se už těšil do první třídy. Vyráběli jsme a dováželi licenční hračky filmových postav – Medvídek Pú, Homer Simpson, Disneyho Sněhurka, zlobr Shrek, myšák Stuart a další „velcí“ hrdinové – to byl můj každodenní chléb. Během prvních dvou let jsem získala všechny velké zákazníky v Česku a na Slovensku, poslední rok jsem tvrdě pracovala na těch zahraničních. A když už to vypadalo, že se nám otevírají dveře i do jiných zemí, přišla ta nečekaná zpráva. Joseph se rozhodl firmu prodat. Všechny jeho ekonomické i logistické argumenty, které mi ten den

v kodaňské kavárně přednesl, zněly logicky a solidně. Co mě ale opravdu vyvádělo z míry, byla jeho nervozita. Několikrát udělal pauzu, sundal si z nosu brýle a pomalu je otíral papírovými ubrousky. Jeho slova byla jako střípky precizně skládané mozaiky. Každý argument byl podepřen deseti dalšími. V jeho proslovu nebyla jediná trhlinka. A to byl právě ten problém. Dívala jsem se do jeho světle modrých očí za silnými skly brýlí. *Sakra, proč mám pocit, že ti nemůžu věřit?* Tuhle hru znám. Dlouho a pečlivě se na náš rozhovor připravoval. Každý můj dotaz nebo námitka byly předem promyšleny a rozebrány a dostaly svou na míru šitou odpověď. Tady nebyl prostor pro diskuzi, natož upřímnost. Věděli jsme to oba. Bylo mi jasné, že se mě snaží uklidnit před odpolední schůzkou s novým ředitelem a dánskými kolegy. Mojito mi lehce zhořklo na jazyku. Ale ještě pořád tu byla konejšivá naděje, kterou jsem upínala právě k tomu odpolednímu setkání.

Řeknu vám jedno. Nikdo nedokáže konejšivou nadějí popravít tak spolehlivě jako dánský šéf. Rychlý, čistý řez. Peter, můj nový nadřízený, seděl naproti mně ve stroze zařízené místnosti. Lokty se opíral o desku stolu, prsty zlehka propletené. Jeho hlas zněl velitelsky, bojovně. Pozorně jsem si ho prohlížela. Měl kulatý obličej a na hlavě téměř žádný porost. To myslím doslovně. Zaujalo mě to. Prohlížela jsem si úzké štěrby světle modrých očí a přemýšlela, zda kolem nich opravdu nemá žádné řasy. Nebo se mi to jen zdá? Obočí se rýsovalo jen ve slabém náznaku a vlasy chyběly úplně. Barva jeho kůže byla světlá a hrubá. „Fototyp číslo jedna,“ řekla by moje doktorka. Musela jsem se pousmát.

Peter si to mylně vysvětlil jako výraz sympatií. Spokojeně se usmál, zřejmě byl na sebe pyšný. Zčervenal horlivostí a řekl: „Já věděl, že se dohodneme. Že nové podmínky oceníš. Všem nám jde jen o to, aby agentura fungovala a prosperovala. Je to tak, že?“

„Samozřejmě,“ odpověděla jsem pomalu a upřela zrak na Joea. Za celou dobu nepromluvil. S velkým zaujetím něco ťukal

do klávesnice malého notebooku. Peter byl asi jediný, kdo měl z našeho setkání radost. Pochopila jsem, že tohle je začátek konce. I když jsem stála u samého zrodu agentury a během let ji budovala od prvních vratkých krůčků, klesla jsem náhle o několik pater níž. Taková lepší asistentka. Bez souhlasu dánských kolegů si už v Praze nekoupíme ani toaletní papír, napadlo mě. Věděla jsem, že mě čeká trpká cesta. A na jejím konci mě nebudou věčnit vavříny. Stále jsem se dívala na Joea. Věděl to. Celou dobu to věděl, a přesto mě nevaroval. Agentura byla sluncem mého soukromého vesmíru. Od chvíle, kdy se náš vztah s Viktorem zhroutil někam do šedé mlhy a můj svět se rozpadl na kousíčky, byla práce jedinou oázou, kde ještě existoval život a věci dávaly smysl. Smysl, který se dnešním dnem začal vytrácet.

Kodaňské výlety se nakonec pravidelně opakovaly každý lichý měsíc. Scénář byl pokaždé stejný. Dva týdny dopředu se moje mailová schránka plnila urgentními úkoly: Napiš kalkulace, připrav nabídky, rozepiš projekty, vypracuj studie, vymysli, vyřeš... Pospěš si! Po mém příletu do Dánska následovaly dvou až třídní hektické schůzky s Peterem a dalšími kolegy. Asi ze zásady probíhaly pokaždé v neuvěřitelně chaotické atmosféře. Na většinu prezentací, nabídek a studií, které jsem po nocích sepisovala, obvykle nezbyl čas. Kolegové mě na oplátku vybavili množstvím nových prezentací, vzorečků a návrhů, které jsem po návratu marně nabízela českým klientům. „Zboží je krásné,“ říkali, „ale náš trh takové ceny neunes.“ A tak se naše pražská kancelář postupně zaplňovala luxusními hračkami, které šedivěly pod nánosy prachu. Měli jsme tam nafukovací skákací hrad, miniaturní dětský nábytek, záplavu plyšových figurek, dřevěných vláček a stavebnic, hadrové panenky, soupravy omalovánek s barvami a pastelkami a taky dětská kola, tříkolky a koloběžky. Hodiny, co si můžete pověsit na zeď, budíky a dokonce i povlečení do postýlky. Další výlet do Kodaně mě čekal už za dva týdny.

„Doufám, že ti zase nabalí nějaké nové harampádí,“ utrousí Oli ironicky a snaží se nacpat krabici plyšových tučňáků do

úzké police u stropu. Zrovna nám ji vrátil další zákazník: „Pokud bude cena alespoň o patnáct procent nižší, rádi nabídku zvážíme.“

„Toys for Joy už jsme je taky nabízeli?“ ptám se a sleduji, jak s obří krabicí balancuje na židli.

„No jasně, těm jsme to přece posílali jako prvním,“ odpoví rezignovaně.

„Hm, tak to už se moc těším, až to budu celé zase Peterovi vysvětlovat.“

„Jojo, já vím. Skoro ti to až závidím,“ zasměje se a jeden tučňák vypadne z krabice na zem. S nárazem o tvrdou dlažbu spustí veselou písničku a plyšové tělíčko sebou trhaně škube v improvizovaném tanci. Podávám jí rozparádného uprchlíka. Oli jej vydatným úderem o zeď umlčí a bezvládné tělo hodí zpátky do krabice. „Kdy přesně tam jedeš?“

„Za dva týdny, zase ve středu.“

Opatrně sleze ze židle, otre ji mokrou houbou a odnáší zpátky do zadní kanceláře. Jdu pomalu za ní. „Budeš s něčím potřebovat pomoci?“ zajímá se.

„Určitě. Annalisa mi zas poslala nějaké šílené tabulky. Vůbec nechápu, k čemu to všechno potřebují. Opravdu netuším, jak to stihneme.“

„Pošli mi to do mailu, podívám se na to.“ Posadí se za svůj stůl do polstrovaného křesla a tukaním do klávesnice se snaží probudit černou obrazovku počítače. „Jo, a co ta restaurace?!“ vzpomene si náhle na světlý bod našeho týdne. „Dívala ses na tu Tikku? Vypadá zajímavě. Co jí říkáš?“ Oči jí září.

Restaurace, večere... Páni, já na to úplně zapoměla! Hlavou mi proběhne dlouhý seznam úkolů, které musím stihnout před odletem. „Oli, já myslím, že tohle je teď nad mé síly,“ přiznám nakonec. Tváří se zklamaně, ale mlčí. „Moc mě to mrzí, ale raději bych to odložila, až se vrátím z Dánska.“ Cítím se provinile. Nejdřív ji pozvu a pak se vymlouvám.

Pokrčí rameny a nakvašeně připomene: „Ale vždyť už jsme spolu tak dlouho nikde nebyly! Dřív jsme si občas někam vy-

razily a teď?! Pořád jen práce, nebo dřepíme doma, do toho tvoje služebky a...," zarazí se uprostřed věty. Obě se na sebe podíváme. Nejdřív překvapeně, pak pobaveně. Vybuchnu smíchy. Oli se přidá. „Proboha, už bysme si obě měly najít nějakého chlapa! Takhle už to s námi fakt nejde dál," směju se.

„Souhlasím. Mohly bysme třeba uspořádat konkurz. Co myslíš?“

„Dobře, ale až se vrátíš z Dánska... Jo?“ řekne smířlivě a usměje se.

Ani jsem nečekala, že by to tentokrát mohlo proběhnout jinak. Dva týdny urputných příprav vyvrcholily poslední bezesnou nocí před odletem. Další tři bezesné noci na mě ještě čekaly v zatuchlém okobercovaném hotýlku. Jak já to místo nesnášela! Z kodaňského letiště jsem jako vždycky jela taxíkem rovnou do kanceláře. Dorazila jsem tam ještě před osmou ráno. Všichni už byli v kuchyni na snídani a bez skutečného zájmu mě zdravili. „Dobré ráno Wali, jaká byla cesta?“ Mimochodem, jejich „firemní kuchyň“ pro mě představovala osmý div světa. Rozlehlá místnost s obrovským jídelním stolem. Pohodlně se k němu posadilo i třicet lidí. Každé ráno na něj asistentka Maria vyskládala čerstvý chléb, bagety, cihličky voňavých sýrů, šunku, máslo, roztíratelné tenké plátky čokolády, čerstvé ovoce, marmeládu, sladké pečivo, jogurty a ovesné vločky. Místnost se postupně plnila kolegy, kteří svůj pracovní den zahajovali vydatnou snídaní na účet zaměstnavatele. Devátým divem pak byla zdejší kultura stolování. Jakmile jste dojedli, předpokládalo se, že si nalijete kávu nebo čaj a opustíte místnost. Když jsem po sobě sklízela nádobí ze stolu, pokaždé mě sledovaly udivené pohledy: „*Maria to přece udělá.*“ Jednou ráno jsem přišla do kanceláře o něco později. To už byla Maria těhotná a nosila obrovské břicho zasazené do džínových kalhot s laclem. V kuchyni nezbyl ani kousíček pečiva, a proto jsem ji poprosila o pár drobných z kasy.

„Skočím vedle do pekárny pro bagety.“